

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 1 päivänä heinäkuuta 2016

521/2016

Laki

rikoslain 51 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rikoslain (39/1889) 51 luvun 1 ja 3—7 §,
sellaisina kuin ne ovat laissa 753/2012, sekä
lisätään 51 lukuun uusi 2 a ja 6 a § seuraavasti:

51 luku

Arvopaperimarkkinarikoksista

1 §

Sisäpiirintiedon väärinkäyttö

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta käyttää rahoitusvälineeseen liittyvää sisäpiirintietoa hyväksi

1) luovuttamalla tai hankkimalla rahoitusvälineen omaan tai toisen lukuun taikka peruuttamalla rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon tai muuttamalla sitä taikka

2) neuvomalla suoraan tai välillisesti toista rahoitusvälineen hankinnassa tai luovutuksessa taikka rahoitusvälinettä koskevan toimeksiannon peruuttamisessa tai muuttamisessa,

on tuomittava *sisäpiirintiedon väärinkäytöstä* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Sisäpiirintiedon väärinkäytöstä tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta käyttää hyväksi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Tahallisen rikoksen yritys on rangaistava.

2 a §

Sisäpiirintiedon ilmaiseminen

Joka oikeudettomasti välittää, luovuttaa tai ilmaisee toiselle sisäpiirintiedon tai 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun neuvon, on tuomittava *sisäpiirintiedon ilmaisemisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

HE 65/2016
TaVM 14/2016
EV 84/2016

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/57/EU (32014L0057); EUVL L 173, 12.6.2014, s. 179

Markkinoiden manipulointi

Joka manipuloi markkinoita

1) antamalla toimeksiannon taikka ryhtymällä liiketoimeen tai muuhun näihin rinnastettavaan toimintaan, joka

a) antaa väärän tai harhaanjohtavan käsityksen rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta,

b) varmistaa, että rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen hinta asettuu epänormaalille tai keinotekoiselle tasolle taikka

c) vaikuttaa rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen hintaan ja jossa käytetään keinotekoista tai muuta vilpillistä menettelyä tai järjestelyä taikka

2) hankkiakseen itselleen tai toiselle taloudellista hyötyä levittämällä tiedotusvälineissä tai muulla tavoin tietoa, joka antaa väärän tai harhaanjohtavan käsityksen rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen tarjonnasta, kysynnästä tai hinnasta tai varmistaa, että rahoitusvälineen tai siihen liittyvän hyödykettä koskevan spot-sopimuksen hinta asettuu epänormaalille tai keinotekoiselle tasolle,

on tuomittava *markkinoiden manipuloinnista* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Markkinoiden manipuloinnista tuomitaan myös se, joka manipuloi viitearvon laskentaa antamalla väärän tai harhaanjohtavan tiedon tai toimimalla muulla näihin merkitykseltään rinnastuvalla tavalla.

Yritys on rangaistava.

Törkeä markkinoiden manipulointi

Jos markkinoiden manipuloinnissa

1) aiheutetaan laajamittaista taloudellista vahinkoa tai

2) rikos on omiaan huomattavasti heikentämään luottamusta arvopaperimarkkinoiden toimintaan

ja markkinoiden manipulointi on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksenteijä on tuomittava *törkeästä markkinoiden manipuloinnista* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

Arvopaperimarkkinoita koskeva tiedottamisrikos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) rahoitusvälineen markkinoinnissa tai vaihdannassa elinkeinotoiminnassa antaa rahoitusvälineeseen liittyviä totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja,

2) jättää asianmukaisesti antamatta arvopaperiin liittyvän tiedon, joka arvopaperimarkkinalaissa (746/2012) velvoitetaan antamaan ja joka on omiaan olennaisesti vaikuttamaan sanotun arvopaperin arvoon, tai arvopaperimarkkinalain mukaista tiedonantovelvollisuutta täyttäessään antaa sellaisen, arvopaperiin liittyvän totuudenvastaisen tai harhaanjohtavan tiedon tai

3) jättää asianmukaisesti julkistamatta liikkeeseenlaskijaa koskevan sisäpiirintiedon, joka markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston

asetuksen (EU) N:o 596/2014 (*markkinoiden väärinkäyttöasetus*) 17 artiklassa velvoitetaan julkistamaan, tai markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 17 artiklan mukaista julkistamisvelvollisuutta täyttäessään julkistaa olennaisen rahoitusvälineeseen liittyvän totuudenvastaisen tai harhaanjohtavan tiedon

on tuomittava *arvopaperimarkkinoita koskevasta tiedottamisrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

6 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;
- 2) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rahoitusvälinettä;
- 3) *sisäpiirintiedolla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 7 artiklan 1—4 kohdassa tarkoitettua tietoa;
- 4) *säännellyllä markkinalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa;
- 5) *monenkeskisellä kaupankäyntijärjestelmällä* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 7 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;
- 6) *hyödykettä koskevalla spot-sopimuksella* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa määriteltyä hyödykettä koskevaa spot-sopimusta;
- 7) *takaisinosto-ohjelmalla* osakeyhtiölain (624/2006) 15 luvun mukaista kaupankäyntiä omilla osakkeilla;
- 8) *viitearvolla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 29 alakohdassa määriteltyä viitearvoa;
- 9) *hyväksytyllä markkinakäytännöllä* markkinakäytäntöä, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen hyväksyy markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 13 artiklan mukaisesti;
- 10) *vakauttamisella* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 2 kohdan d alakohdassa määriteltyä vakauttamista;
- 11) *kauppapaikalla* kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 7 kohdassa tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää;
- 12) *tukkutason energiatuotteella* energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1227/2011 2 artiklan 4 kohdassa määriteltyä tukkutason energiatuotetta;
- 13) *liikkeeseenlaskijalla* markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 21 alakohdassa määriteltyä liikkeeseenlaskijaa.

Mitä tässä luvussa säädetään rahoitusvälineen luovuttamisesta tai hankkimisesta, sovelletaan myös johdannaissopimuksen tekemiseen. Luvun 1 ja 2 §:ää sovelletaan johdannaissopimukseen siitä riippumatta, onko sovittu johdannaissopimuksen kohde-etuuden luovutuksesta vai suorituksen korvaavasta hyvityksestä.

6 a §

Soveltamisala

Tämän luvun 1, 2, 2 a, 3 ja 4 §:n säännöksiä sovelletaan vain rahoitusvälineeseen:

1) joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla tai jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi on haettu; tai

2) jolla käydään kauppaa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai joka on otettu kaupankäynnin kohteeksi monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä tai jonka ottamista kaupankäynnin kohteeksi on haettu.

Tämän luvun 1, 2, 2 a, 3 ja 4 §:n säännöksiä sovelletaan myös muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun rahoitusvälineeseen, jos rahoitusvälineen arvo määräytyy 1 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineen perusteella tai jos rahoitusväline vaikuttaa 1 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineen arvoon.

Tämän luvun 3 ja 4 §:n säännöksiä ei sovelleta hyödykettä koskevaan spot-sopimukseen, joka on tukkutason energiatuote.

Tämän luvun 1, 2, 3 ja 4 §:n säännöksiä sovelletaan 1 ja 2 momentissa tarkoitettua rahoitusvälinettä koskevaan liiketoimeen, toimeksiantoon ja toimintaan siitä riippumatta, toteutetaanko kyseinen liiketoimi, toimeksianto tai toiminta kauppapaikalla.

7 §

Rajoitussäännös

Tämän luvun 1, 2, 2 a, 3 ja 4 §:n säännöksiä ei sovelleta:

1) kaupankäyntiin omilla osakkeilla takaisinosto-ohjelman mukaisesti, kun tällainen kaupankäynti tapahtuu markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 5 artiklan 1—3 kohdan mukaisesti;

2) kaupankäyntiin markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettulla arvopaperilla tai b alakohdassa tarkoitettulla liitännäisvälineellä arvopaperin vakauttamiseksi, kun tällainen kaupankäynti tapahtuu mainitun asetuksen 5 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti;

3) liiketoimeen, toimeksiantoon tai toimintaan rahapolitiikan tai julkisen velan hoitamista koskevan politiikan toteuttamiseksi markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

4) liiketoimeen, toimeksiantoon tai toimintaan, joka toteutetaan markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 6 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

5) toimeen, joka toteutetaan osana unionin ilmastopolitiikkaa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti; eikä

6) toimeen, joka toteutetaan osana unionin yhteistä maatalouspolitiikkaa tai unionin yhteistä kalastuspolitiikkaa markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Tämän luvun 1 ja 2 §:n säännöksiä ei sovelleta markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 9 artiklan mukaiseen lailliseen toimintatapaan.

Tämän luvun 2 a §:n säännöstä ei sovelleta, jos teko tapahtuu osana työn, ammatin tai tehtävien tavanomaista suorittamista taikka jos teko on markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 11 artiklan 1—8 kohdan mukaista markkinoiden tunnustelua.

Tämän luvun 3 ja 4 §:n säännöksiä ei sovelleta markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 13 artiklan mukaiseen hyväksyttyyn markkinakäytäntöön.

521/2016

Tämä laki tulee voimaan 3 päivänä heinäkuuta 2016.

Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Valtiovarainministeri Petteri Orpo